

Eltel Networks Oy
Tommi Pitkanen
tommi.pitkanen@eltenetworks.com

Viite Lausuntopyyntö 16.5.2025

Aihe Eurajoki Luvia, valokuituverkon rakentaminen keskustan alueelle

Eltel Networks Oy suunnittelee ja toteuttaa Valokuitunen Oy:lle valokuituverkkoa Luvian keskustan alueelle. Satakunnan Museo on tutustunut kaapeleiden ja jakokaappien sijoittamissuunnitelmiin. Maakaapelit ja jakokaapit sijoittuvat pääsääntöisesti teiden varsille. Museo toteaa suunnitteluaineiston poikkeuksellisen laadukkaaksi ja havainnolliseksi.

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnitelma-alueella sijaitsee ainoastaan yksi muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäänös, Hanninkylän historiallinen kylätontti (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000019637>). Hanninkylä (ruots. Handby) on asutettu 1300-luvulla ja se on Luvian vanhimpia kyliä. Kylätontilla on asuttu todennäköisesti keskiajalta lähtien ja Hanninkylä mainitaan jo vuoden 1540 maakirjassa. Osa kylätontista on edelleen asuttu, mutta kylän autioituneilla tonttimailla on raunioituneita rakennusten kivijalkoja ja kellareita, joiden ikää on hankala ilman kaivaustutkimuksia määrittää. Kylän tonttimaan läpi kulkevan vanhan Porintien oikaisun yhteydessä osa tontista on todennäköisesti tuhoutunut.

Satakunnan Museon arvion mukaan kylätontin kohdalla kevyenliikenteen väylän varteen kaivettava kaapeli on mahdollista toteuttaa suunnitelman mukaan, sillä tien varressa ei todennäköisesti enää ole säilyneenä jälkiä aikaisemmasta asutuksesta. Mikäli kaivutyön yhteydessä kuitenkin tulee esille merkkejä kiinteästä muinaisjäänöksestä kuten nokista maata, kiveyksiä tai puurakenteita, tulee työt muinaismuistolain 14§ perusteella keskeyttää välittömästi ja ottaa yhteyttä Satakunnan Museoon.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Hankealue sijoittuu osittain Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) osoitettuun valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön (RKY), maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön sekä maisemallisesti tärkeälle alueelle. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä koskee maakuntakaavassa yhteinen suunnittelumääräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisuudet siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.*

Alueella on voimassa Luvian keskustan osayleiskaava (2013), jossa osa hankealueesta on osoitettu ma-aluemerkinnällä: *Valtakunnallisesti ja/tai maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. Alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävä ympäristö tulee säilyttää. Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on edistettävä kulttuuriympäristön ja maiseman arvojen säilymistä. Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin, taajamakuvalleisiin, kulttuurihistoriallisiin ja/tai maisemallisiin arvoihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.*

Hankealueelle sijoittuu viljelyalueita, jotka on osoitettu osayleiskaavassa aluemerkinnällä maakunnallisesti merkittäväksi kulttuurimaisemaksi: *Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on edistettävä taajamakuvan ja maiseman arvojen säilymistä. Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava taajamakuvalleisiin, kulttuurihistoriallisiin ja/tai maisemallisiin arvoihin. Erityisesti avoimen maisematilan reuna-alueilla tulee kiinnittää huomiota rakennetun ympäristön rajautumiseen avoimen maisematilan suuntaan sekä rakennusten kokoon, mittasuhteisiin ja väritykseen.*

Viljelyalueet on osoitettu lisäksi merkinnällä MA: *maisemallisesti arvokas peltoalue. Alueiden säilyminen avoimina ja viljelyskäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää. Alueella on sallittua vain maatalouteen liittyvä rakentaminen. Maatalouteen liittyvä rakentaminen tulee sijoittaa siten, että rakennukset eivät sulje avoimia näkymiä. Ympäristöhoidossa ja tienparannushankkeissa tulee edistää alueen kulttuuriympäristöarvojen säilymistä.*

Satakunnan Museo näkee, että valokuitukaapeli on mahdollista toteuttaa, mutta kaikessa toiminnassa - myös jälkitöissä - on kiinnitettävä huomiota siihen, että ympäristö palautuu töiden jälkeen ennalleen. Satakunnan Museolla ei ole huomautettavaa jakokaappien esitettyihin sijoituspaikkoihin.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja (sij.) Akuliina Aartolahti

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Johanna Rinne
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä